

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 175/24	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 25 września 2023 roku w sprawie II K 564/23.			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
<p>1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Zarzuty obraży prawa materialnego tj. art. 286 § 3 kk, poprzez niezastosowanie tego przepisu. Zarzuty obraży prawa procesowego poprzez niewłaściwą oceną materiału dowodowego i pominięcie zasady in dubio pro reo, co doprowadziło do wadliwego skazania. Zarzut rażącej	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	niewspółmierności kary.			
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
<p>Zarzut obrazy prawa materialnego jest chybiony. Biorąc pod uwagę wysokość szkody zachowanie zarzucone oskarżonemu w akcie oskarżenia nie stanowiło przypadku mniejszej wagi.</p> <p>Zarzuty obrazy prawa procesowego podniesione w apelacji dotyczą formalnie oceny dowodów, ale w istocie należy zdekodować je jako zrzut obrazy art. 335 § 2 kpk. Do poddania się karze w tym trybie może dojść, jeżeli okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, a na takowe wskazuje apelant. Jednak zarzuty te na podstawie art. 436 kpk nie będą szczegółowo omawiane, albowiem byłoby to przedwczesne, gdyż z innych powodów Sąd Okręgowy musiał uchylić zaskarżony wyrok i</p>				

<p>przekazać sprawę do ponownego rozpoznania (co jeszcze będzie omawiane w części uzasadnienia dotyczącej okoliczności uwzględnionych z urzędu).</p> <p>Zarzuty rażącej niewspółmierności kary nie będą omawiane, albowiem ich podnoszenie w analizowanej sytuacji procesowej nie było dopuszczalne (art. 447 § 5 kpk).</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zakwalifikowanie przestępstwa jako przypadek mniejszej wagi i wymierzenie kary grzywny.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Było to omawiane.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>4.1.</p>	<p>Sad Okręgowy z urzędu uznał, że</p>	

	<p>zachodzi okoliczność z art. 440 kpk w zw. z art 437 § 2 zdanie II kpk w zw. z art. 335 § 2 kpk, art. 86 § 1 kpk i art. 6 kpk powodująca, że utrzymanie w mocy wyroku byłoby rażąco niesprawiedliwe, a ponieważ przewód sądowy trzeba przeprowadzić na nowo w całości, wyrok należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bełchatowie.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>Przepis art. 440 KPK uzależnia możliwość dokonania wykraczającej poza granice zaskarżenia zmiany wyroku sądu I instancji lub jego uchylecia na korzyść oskarżonego od stwierdzenia rażącej niesprawiedliwości zaskarżonego wyroku. Przepis ten znajduje zastosowanie wówczas, jeżeli zaskarżone orzeczenie lub zawarte w nim rozstrzygnięcie jest rażąco niesprawiedliwe, a</p>		

zatem gdy dotknięte jest niepodniesionymi w zwykłym środku odwoławczym uchybieniami mieszczącymi się w katalogu względnych przyczyn odwoławczych, o ile ich waga i charakter są tego rodzaju, że orzeczenie staje się niesprawiedliwe i to w stopniu rażącym. Przez rażącą niesprawiedliwość wyroku należy rozumieć w szczególności uchybienie wymogu rzetelności procesu łatwe do stwierdzenia, a jednocześnie cechujące się znacznym stopniem natężenia. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2023 roku II KK 70/23 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2023 roku IV KK 331/23 opubl. Legais).

Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie w zakresie dotyczącym oskarżonego J. Ł.. Oskarżony początkowo nie przyznawał się do winy, ale podczas

składania ostatnich wyjaśnień w postępowaniu przygotowawczym formalnie przyznał się i złożył wniosek o dobrowolne poddanie się karze: za czyn z punktu I aktu oskarżenia 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z punktu II aktu oskarżenia 3 miesięcy pozbawienia wolności i karze łącznej 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w trybie art. 46 § 1 kk w związku ze skazaniem za czyn z punktu I aktu oskarżenia (k. 267). Prokurator wyraził na to zgodę i do aktu oskarżenia dołączył w trybie art. 335 § 2 kpk wniosek o wydanie wyroku bez przeprowadzenia rozprawy i skazanie oskarżonego na w/w karę (k. 289). Sprawę w trybie art. 343 kpk skierowano na posiedzenie w przedmiocie rozpoznania tego wniosku (k. 330). Na posiedzenie to oskarżonego nie doprowadzono (był tymczasowo

aresztowany, nie
wnosił o
doprowadzenie),
stawił się jego
obrońca,
oskarżyciele
posiłkowi,
pełnomocnik
oskarżycieli
posiłkowych i
prokurator
(protokół
posiedzenia z dnia
25 września 2023 r.
k. 359). Obecny na
posiedzeniu
pełnomocnik
oskarżycieli
posiłkowych w
imieniu swoich
klientów oświadczył,
że nie zgadza
się na uzgodnione
przez oskarżonego z
prokuratorem kary
i żąda orzeczenia
kar surowszych.
Negocjacje między
obrońcą,
pełnomocnikiem
oskarżycieli
posiłkowych i
prokuratorem
doprowadziły do
uzgodnienia między
w/w nowej – nie
znanej oskarżonemu
i nie zaakceptowanej
przez niego -
kary, tj. kary
2 lat pozbawienia
wolności za czyn
z punktu I
aktu oskarżenia,
kary 2 miesięcy
pozbawienia
wolności za czyn
z punktu II
aktu oskarżenia i
kary łącznej 2

lat i 2 miesięcy
pozbawienia
wolności, zaś
obowiązek
naprawienia szkody
pozostał bez zmian.
Obrońca oświadczył,
że „wyraża zgodę
na powyższe i w
tym zakresie nie
musi skontaktować
się ze swoimi
klientami” (k. 359),
a Sąd Rejonowy
to zaakceptował i
wydał wyrok bez
przeprowadzania
rozprawy (i
bez uprzedniego
uzyskania od
oskarżonego
stanowiska co do
nowo
ukształtowanej
wysokości kary).
W wyroku tym
orzeczono wobec
oskarżonego kary:
za czyn z punktu
I aktu oskarżenia
2 lat pozbawienia
wolności, za czyn
z punktu II
aktu oskarżenia 2
miesiące
pozbawienia
wolności, orzeczono
kare łączną 2
lat i 2 miesięcy
pozbawienia
wolności oraz
orzeczono
obowiązek
naprawienia szkody
w trybie art. 46 §
1 kk w związku ze
skazaniem za czyn
z punktu I aktu
oskarżenia (k. 360).

W rezultacie oskarżonego bez jego wiedzy i woli skazano bez przeprowadzenia rozprawy na karę łączną o 7 miesięcy surowszą od tej, o wymiarze której w trybie art. 335 § 2 kpk wnosił i jaką sobie z prokuratorem wynegocjował.

Tymczasem poddanie się karze powinno być inicjowane jest przez oskarżonego i stanowić wyraz jego woli. Inicjatywa do wystąpienia z wnioskiem należy wyłącznie do oskarżonego (zob. wyr. SN z 17.9.2002 r., II KK 217/02, OSProk. i Pr. 2003, Nr 5, poz. 9, oraz z 15.12.2006 r., II KK 209/06, OSNwSK 2006, Nr 1, poz. 2478). Winna być podjęta w wyniku swobodnej decyzji i oświadczona w sposób wyraźny. Groźba, podstęp, błąd i jakkolwiek inny przymus słowny, sytuacyjny czy fizyczny są wykluczone. W przeciwnym wypadku zachodzić może przeszkoda w postaci wady oświadczenia woli.

"Dobrowolny" to, zgodnie z zasadami języka polskiego, wynikający z własnej woli, nieprzymuszony, działający bez przymusu. Tak więc dobrowolność wyklucza wszelki nacisk, także ze strony obrońcy (por. Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz. Red. Prof. dr hab. Andrzej Sakowicz, Legalis). **Jeżeli wniosek o dobrowolne poddanie się karze został sformułowany przez obrońcę, wymaga on jednoznacznej akceptacji (potwierdzenia) przez oskarżonego. W wypadku istnienia dwóch wniosków różniących się w zakresie warunków deklarowanych w ich treści, złożonych przez oskarżonego i przez jego obrońcę, niedopuszczalne jest uwzględnienie wniosku obrońcy, jeżeli oskarżony nie cofnie własnego z jednoczesnym**

**podtrzymaniem
(potwierdzeniem)
wniosku**

obrońcy. Również dla skutecznego cofnięcia wniosku niezbędne jest oświadczenie woli samego oskarżonego, a zatem oświadczenie o cofnięciu wniosku złożone przez obrońcę dla wywołania skutków procesowych wymaga potwierdzenia ze strony oskarżonego (por. Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz. Red. Prof. dr hab. Jerzy Skorupka, Legalis).

W postępowaniu karnym oskarżony i obrońca mogą działać równocześnie i niezależnie od siebie – ale zgodnie z art. 86 § 1 kpk obrońca może przedsięwziąć czynności procesowe jedynie na korzyść oskarżonego. Z przepisu art. 86 § 1 KPK wynika zarówno nakaz podejmowania przez obrońcę czynności korzystnych dla oskarżonego, jak i zakaz działania procesowego niekorzystnego dla oskarżonego.

Powinnością

organu procesowego jest z kolei zadbanie o to, by czynność obrońcy, która może być niekorzystna dla oskarżonego, nie przyniosła skutków prawnych (

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2018 roku w sprawie II KS 6/17, opubl Legalis).

Sąd Rejonowy w tej sprawie obowiązek ten zaniedbał, albowiem obrońca zadziałał na niekorzyść oskarżonego, wyrażając zgodę na poddanie swojego klienta karze o 7 miesięcy surowszej od tej, jaką oskarżony wynegocjował sobie z prokuratorem w trybie art. 335 § 2 kpk i o jaką wnosił. Stwierdzenie obrońcy, że w takiej sytuacji „wyraża zgodę na powyższe i w tym zakresie nie musi skontaktować się ze swoimi klientami” (k. 359) jest kuriozalne i urąga prawu karnemu procesowemu, a Sąd Rejonowy powinien na nie zareagować przywracając obrońcę po

porządku oraz odraczając posiedzenie w celu uzyskania stanowiska oskarżonego co do nowej propozycji wymierzenia mu surowszej kary (ewentualnie od razu skierować sprawę na rozprawę powiadamiając o jej terminie oskarżonego). Nie czyniąc tego rażąco naruszono art. 335 § 2 kpk, takie postępowanie nie miało bowiem nic wspólnego z trybem konsensualnym – raczej przypominało sąd kapturowy (oto bowiem trzech prawników, tj, obrońca, prokurator i pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych, za plecami oskarżonego pozbawionego wolności wynegocjowało sobie, że będzie siedział w więzieniu o 7 miesięcy dłużej, niż sam wnosił we wniosku o podanie się karze, Sąd Rejonowy to bezkrytycznie zaakceptował, a oskarżony dowiedział się o tym już po wydaniu wyroku). Naruszono w ten sposób również

prawo oskarżonego do samodzielnej i niezależnej od działań obrońcy obrony (art. 6 kpk, art. 86 § 1 i 2 kpk). Oskarżony nie zaakceptował ex post stanowiska obrońcy, albowiem wniósł apelację domagając się m. in. obniżenia kary.

Utrzymanie w mocy takiego wyroku byłoby rażąco niesprawiedliwe, przy jego wydawaniu doszło do oczywistej, klującej wręcz w oczy obrazy prawa procesowego o znacznym natężeniu.

Jednocześnie wobec stanowiska pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych wrażonego na posiedzeniu stwierdzić należy, że konsensus co do wymiaru kary upadł i sprawę należy skierować na rozprawę, na której przewód sądowy należy przeprowadzić na nowo od początku. Zachodzi więc przypadek wymieniony w art. 437 § 2 zdanie II kpk i wyrok należało uchylić, a sprawę przekazać do

ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Belchatowie.

Na marginesie – Sąd Okręgowy nie zastosował art. 435 kpk i nie uchylił wyroku co do skazanej M. S., albowiem nie przemawiają za tym te same względy. Co prawda wobec tej oskarżonej również na tym samym posiedzeniu pod jej nieobecność orzeczono wyższą karę niż przez nią wcześniej wynegocjowana – ale oskarżona zaakceptowała to ex post, albowiem nie tylko nie wносиła apelacji, ale też wiedząc, jaką karę wobec niej orzeczono i aprobując ją, wystąpiła do właściwego Sądu Penitencjarnego o wyrażenie zgody na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego i takie – korzystne dla siebie – rozstrzygnięcie uzyskała (vide postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 19 lutego 2024 roku sygn. akt V Kow – el 2739/23 k. 489-490). Uchylenie

wyroku co do skazanej M. S. mogłoby przynieść dla niej niekorzystne skutki. W szczególności na orzeczoną karę 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności zaliczono jej 7 miesięcy tymczasowego aresztowania, a pozostałą część kary odbywa już w drodze dozoru elektronicznego od dnia 19 lutego 2024 roku, a więc od ponad 2 miesięcy. Uchylenie co do jej osoby wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania spowodowałoby upadek orzeczenia o zezwoleniu na odbywanie kary w drodze dozoru elektronicznego, a zanim doszłoby do ponownego skazania w praktyce odbędzie ona całą karę w warunkach zbliżonych do wolnościowych.

5.
**ROZSTRZYGNIĘCIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

1.7. ***Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji***

5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy		
Zwiężle o powodach utrzymania w mocy			
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwiężle o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	

Zwiąże o powodach uchylenia			
Było to omawiane.			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Po zwrocie akt Sąd Rejonowy skieruje sprawę na rozprawę i przeprowadzi przewód sądowy w całości na nowo. Sąd Okręgowy nie wyklucza możliwości poddania się przez oskarżonego karze w trybie art. 387 kpk, o ile strony dojdą do konsensusu, a oskarżony wyraźnie zaakceptuje			

<p>ustaloną karę. W przeciwnym wypadku należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w całości. Sąd Rejonowy będzie związany poglądem prawnym Sądu Okręgowego, iż nie zachodzi przypadek mniejszej wagi określony w art. 286 § 3 kk, a także będzie pamiętał o zakazie reformationis in peius.</p>		
<p>1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>6. Koszty Procesu</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>7. PODPIS</p>		

<p>1.11. Granice zaskarżenia</p>		
<p>Kolejny numer załącznika</p>	<p>1</p>	

Podmiot wnoszący apelację	oskarżony		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	brak przyjęcia mniejszej wagi, kara,		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej		

	orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana